

Viðmerking

Hví tvær bíbliutýðingar?

Kjak hevur verið í bløðunum um bíbliutýðingarnar hjá Victor Danielsen og Jákupi Dahl

Orsøkin er spurningur í sendingini »Viða um« í Útvarpi Føroya um hvussu tað ber til, at vit hava tvær týðingar av bíbliuni. Hans J. Joensen, biskupur svaraði hesum spurningi.

Jógvan á Lakjuni hevur síðan gjørt viðmerkingar til svar hansara. Síðan hevur Hans J. Joensen svarað aftur.

Nær høvdu vit fingið eina bíbliu, um Victor ikki fór at umseta?

Hans J. Joensen heldur, at »man við einum vissum rætti kann spyrja, hví Victor fór at týða, tá hann visti, at J. Dahl týddi«.

Rætturin var nokk ikki so ógrundaður, tí sum øll vita, ið kenna eitt sindur til tíðina tá, so var jú danskt kirkjumál og skólamál, so føroyskt hevði vánalig líkindi, og ikki vóru so góð útlit fyri, at vit fóru at fáa eina bíbliu í bræði, hóast partar av henni vóru umsettir frammanundan.

Hesar umstøður – at so lítið rættist fyri einari bíbliu á føroyskum – vóru óivað høvðusorsøkin til, at Victor fór til verka.

Úrslitið bleiv, sum øllum kunnugt, at bíblían hjá Victor kom út í 1949, og skundaði hendan umseting óivað undir, at hin umseting, tann hjá J. Dahl, kom út í 1961, sum Jógvan á Lakjuni vísir á í grein sínari. – So státt finga vit tvær umsetingar.

Málbúning

Tá nú Victor var farin at umseta, ynskti hann at geva okkum eina bíbliu á einum máli, ið lá so nær talu og skriftmálinum sum gjørligt.

Hann hevur nokk ikki mett, at tað, ið Dahl hevði umsett, uppfyllti hesi ynski hansara.

Hesa áskoðan um málið í J. Dahls umseting tykist Hans J. Joensen eisini at hava, tá hann í »Viða um« sigur, at: »man eigur kanska at ganga eitt sindur nærri til talaða málinum í dag, enn hvat man gjørdi tá«.

Tó vita vit, at Victor hevði stóra virðing fyri J. Dahl – hansara týðing av parti av bíbliuni og tí dygdargóða arbeiði, ið hann legði úr hondum.

Hevur umseting Vectors ein góðan málbúna?

Tá umseting Victor Danielsen kom út í 1949, megnaði hann at geva okkum eina bíbliu á einum so góðum føroyskum máli, at hon liggur á javnt við skriftmál okkara í dag.

Eg haldi eisini, at vit kunnu siga, at Victor megnaði fyri 50 árum síðan tað, ið fleiri aðrar tjóðir ikki hava megnað fyrr enn fyri 10–20 árum síðan – at geva fólk sínum eina so livandi umseting – og so málsliga framskygda, at hon enn í dag uppfyllir tey krøv, ið vanligi lesarin setur.

Eisini eydnaðist tað honum at fáa hana at liggja so nær upprunaligu handritunum, at hon er ring at kritiserast.

Vit kunnu leggja afturat, at umseting Vectors Danielsen, sum bleiv ein fólkagagn, hevur havt eina ómetalliga góða málsliga ávirkan á føroyskt skriftmál.

Hevur Victor einki rós uppiborið?

Ein spurningur sum kundin hjá Føroya Brunatrygging kann seta er, hví hava teir ikki lækkað prísin fyrr?

Kundin má hava goldið ov nógv higartil, tá í Føroya Brunatrygging hevur ráð til at lækka tryggingarnar nú P/f Trygd er komið. Hvar er vinningurin av hesum yvirprísi farin?

1. januar 1993, álegði Føroya Brunatrygging øllum tryggingartakarum kr. 3.000,- í sjálvsábyrgd fyri stormskaða og nú í 1998

Eg má siga, at tað undraði meg, tá Hans J. Joensen umtalaði Victor – at hann ikki rósti hesum máli, ið fyri 50 árum síðani megnaði at geva okkum bíbliuna í einum so frálíkum málbúna. – Í staðin sigur hann, at »man við einum vissum rætti kann spyrja: Hví fór Victor undir at týða, tá ið hann visti, at Jákup Dahl týddi«!

Her ikki rúm fyri nakrari viðurkenning av arbeiði Victor Danielsen. – Men, fyri tann, ið kennir eitt sindur til søguna, so kann Hans J. Joensen kanska ikki rósa Victor fyri arbeiði hansara, tí tá kemur hann at ganga ímóti sínum egnum, sum jú tóku so illa ímóti umseting Victor Danielsen, tá hon kom út í 49.

Óheppið við tveimum umsetingum?

Hans J. Joensen gevur spyrjaranum í »Viða um« rætt, at tað er eitt sindur ørkymlandi við tveimum týðingum. Hví tað?

Eisini nevnið Hans J. Joensen, at hann hevði hildið tað verið ein fyrimun bert at hava eina umseting. Hvar liggur hesin fyrimunur?

Mugu vit ikki heldur siga, at vit eru ríkar við tveimum, enn einari. Tað eru mong sum halda tað!

Tað er eisini áhugavert, tá lisið verður í aðrari umsetingini, at kaga í hina fyrri at vita, hvussu hin umsetur. Hetta geri m.a. eg og fleiri við mæ.

Annars er tað vanligt mangastaðni í dag í útlandum, at ymiskar týðingar verða nýttar í somu samkomu.

Hvør er trupulleikin?

Tá Hans J. Joensen við áðurnevdu grundgevingum sínum leggur upp til, at vit eiga í felag at fara at umseta eina bíbliu, ið øll kunnu nýta – man so ikki heldur høvðusorsøkin til hetta ynski hansara vera málbúningur í umseting J. Dahls? Er tað ikki júst hetta, ið hann meinar við, tá hann sum fyrr nevnt sigur, at »man eigur kanska at ganga eitt sindur nærri til talaða málinum í dag, enn hvat man gjørdi tá«.

Hinvegin, so skilji eg ikki, hví hann vil hava m.a. okkum í bróðrasamkomuni við. Skulu vit fara at umseta av nýggjum, tá vit frammanundan hava eina tíðarhóskandi umseting við einum frálíkum málbúna? Er hetta ikki heilt burturvið?

Føroyingar – eitt ríkt fólk.

Tá vit hugsa um, hvussu fámentir vit føroyingar eru, so mugu vit sanna, at vit eru eitt ríkt fólk bókmentaliga sær.

Saman við allari tí ærgrynna av bókum á føroyskum máli, eiga vit eisini tvær umsetingar av bíbliuni. – Er hetta ikki ein stórir fyrimunur, ið vit eiga at fegnast um!

Eg og mong í samkomum okkara hava stóra virðing fyri umseting J. Dahls – og fyri teimum, ið brúka hana. Latid okkum øll – hvørja umseting vit so velja at brúka – leggja okkum eftir at kenna Orð Guds og í einum dagligum lívi lata hetta Orð sermerkja okkum.

John í Skemmuni

Minni frá barnaárum

Við Skálafjørðin liggur Stranda bygd og langt hon strekkir seg í síni longd, frá Gjaranesi til Kolbeinagjógv, ein kann gloymast býlingin við Sjógv.

Við Sjóvárá eg dvøljí skamma stund, hon rennur enn í sjógv við sama skund, sum tá ið sluppir sigldu undir land og akker síni sleptu her við Stranda land.

Austerlitz hon uttast mangan lá, síðan Knørrur henni skamt í frá, tær ketur sínar strongdu mangan á, tá landssynningur eftir fjørði lá.

Suðuroy, Havfari og Marité tær vendu næstan altíð sama veg, tá ódnarnætur fóru undir land rak onkur sluppin yvir Rókaland.

Silvurbell, Columbus, Oyrasker, tær sóust allar undir landi her, og líta Emma kom við somu ferð hon mundi Lissie yvirhála her.

Hvítbjørn so svørt hon annars var ei kanst tú gloyma hetta mikla far, hon móti Kongshavn mundi snara sær, tær roynda saman tá ið summar var.

Yvonna, Sæborg, Galanthea við undir Ringunum sær søktu fríð, tá útnyrðingur østi fjørðin upp tá lívd og le her fekk hvør slupp.

Um fjørðin mangan árabát eg sá seg okkar' landi nærri koma tá, við áratøkum longum róði hann, til loksins Björgvin hann seg stríddi fram.

Skjótt hoyrdist hamarslagi fram við strond, tey komu øll frá eini hegnishond, lunning, plankar sjálvar skifti hann, ei hegnismann við árabát eg gloyma kann.

Svinoy, Víðoy, Norðfari og fleir' ei siggjast undir hesum landi meir, nú kvirra valdar fram við sjóvarstrond, takk, Faðir, fyri alt eg tók av tíni hond.

Tá várið kom var lív við sjóvarstrond, teir nærmast akker hivaðu við hond, og svartur roykur steig móti himli upp, ja, tá var lív umborð á hvørji slupp.

Tað ættarliðið vel til árs nú er, bert nakrar sluppir kundu nevast her, og nógvir hvíla undir grønnum flag, sum sigldu út frá hesum bygðarlag.

Ja, Sjóvárá, tú rennur stríðan enn, men her í túni saknast nógvir menn, og hurð er lokað, sum vit ginga um í gamla Sjóvarhøvdahandlinum.

Við hesum minnum penn eg leggja vil, eg nógvar aðrar sluppir minnist til, sum her sær søktu vetrarhavn, Coralía skal verða síðsta navn.

M. D. O.

Lesarabrøv

Føroya Brunatrygging - hvar er 50% príslækkingin?

Tað sær út sum, at Føroya Brunatrygging má fara 18 ár aftur í tíðina fyri at finna príslækkingina, sum teir lýsa við í bløðunum. At upplýsa um, hvat tað er fyri ein príslækking skuldi væl ikki verið so torført. Men hvat, tryggingin er nú ikki kend fyri at vera serliga góð til at greiða kundunum frá, um sítt virksemin.

Føroya Brunatrygging hevur ikki monopol meira, tibetur, og nú teir fáa kapping frá P/f Trygd, fara teir út og lýsa við príslækking.

Ein spurningur sum kundin hjá Føroya Brunatrygging kann seta er, hví hava teir ikki lækkað prísin fyrr?

Kundin má hava goldið ov nógv higartil, tá í Føroya Brunatrygging hevur ráð til at lækka tryggingarnar nú P/f Trygd er komið.

Hvar er vinningurin av hesum yvirprísi farin?

1. januar 1993, álegði Føroya Brunatrygging øllum tryggingartakarum kr. 3.000,- í sjálvsábyrgd fyri stormskaða og nú í 1998

koma teir so galantir og siga at sjálvsábyrgdin er lækkað heilt niður í kr. 1.000,- Hvat við at taka sjálvsábyrgdina heilt burtur?

1. apríl 1993 hækkaði Føroya Brunatrygging tryggingargjöldini fyri stormskaða heili 67%, og hendan hækking stendur við enn.

Tryggingargjaldið móti eldi í einum neysti er heili 225%, (jú tað passar), hægri enn í einum sethúsum, sjálvt um brunaumsjón landsins metur, at vandin

fyrí eldi í einum neysti er minni enn í einum sethúsum.

At gjaldið er hægri, tá vandin er minni er ringt at skilja.

Tað er komið krav um at allir skorsteinar skulu reinskast, og harvið skuldi vandin fyrí eldi verið munda minni, hevur Føroya Brunatrygging lækkað tryggingargjöldini síðani hesi krøv eru komin?

Finnleif Gutesen
Tvøroyri

»Í býin«
hvønn hósdag
í Sosialinum